

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2661

av Carl Schlyter m.fl. (MP)

Ökat inflytande för jordens fattigaste länder i WTO, Världsbanken och IMF

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges arbete för ökade rättigheter för fattiga länder i internationella organ och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

WTO slår ihop 80-talet länder som utvecklingsländer, men skillnaderna mellan dem är stora. Det är inte bra för någon. Relativt starka ekonomier som Indien, Kina och Brasilien försöker bevara villkor som mest lämpar sig för fattigare/mindre länder. Samtidigt så är länder med små möjligheter att påverka internationella institutioner rädda att förlora de starka länderna från ”sin” grupp, då deras kollektiva förhandlingsstyrka minskar.

För att de fattigaste länderna ska kunna få en rimlig och rättvis representation krävs reformer så att särskilda regler kan användas av dem som behöver det. Om exporttariffer är ett rött skynke för rikare länder med diversifierade industribaser kan de å andra sidan vara livsnödvändiga för ett fattigt lands skatteintäkter och möjligheter att öka förädlingsvärdet lokalt.

För att hela organisationen ska kunna ta sig vidare behöver de fattigare länderna känna trygghet i att de har rimligt inflytande över reformer även om de inte längre alltid har gemensamma intressen med BRIK-länderna.

När det gäller Världsbanken så sker många röster huvudsakligen baserade på kapital i banken. T ex när det gäller IBRD (Utvecklingsbanken) så har Sverige 20 516 röster medan Madagaskar har 2 105. Trots att de har dubbelt så stor befolkning som oss har de tiondelen av rösterna.

I IMF har Sverige 45 763 röster medan Nicaragua och Senegal tillsammans har 8 762 röster. Det betyder att två länder med dubbla vår befolkning inte ens har femtedelen av våra röster.

Det är en dålig grund för mellanfolkliga institutioner att basera röstetal till 95 % på aktiekapital (eller liknande modell).

De kritiker som säger att dessa organisationer inte tar tillräcklig hänsyn till fattigare länders behov har rätt. Organisationerna har byggt in i sina stadgar att denna ordning bekräftas i voteringsystemet. Med tanke på hur viktiga dessa organisationer är för

världshandeln och för möjligheterna att jordens välstånd fördelas någorlunda rättvist är det viktigt att de fungerar och anses ha legitimitet att representera alla världsdelar och folk.

I många år har viktiga avtal havererat för att man inte kunnat lita på varandra. Ett stort steg mot ökat förtroende vore en rösträttsreform.

Sverige bör därför ta initiativ inom EU, IMF, Världsbanken och WTO så att en mer rättvis modell för beslutsfattande införs. Den gamla koloniala synen på ekonomi och handelspolitik är död och det är dags att anpassa även institutionerna till den nya verkligheten.

Sverige bör därför agera inom nämnda forum för att röstreglerna ändras så att betydelsen av andra parametrar än kapital får ökad vikt. I nämnda arbete är det också viktigt att se till att organisationerna tydligare får inskrivet vikten av ekologisk och social hållbarhet i sina utvecklingsmodeller.

Carl Schlyter (MP)

Valter Mutt (MP)

Annika Lillemets (MP)